

Mediji in informacije

Sodišče Evropske unije
SPOROČILO ZA MEDIJE št. 123/11
V Luxembourg, 22. november 2011

Sodba v zadevi C-214/10
KHS AG proti Winfriedu Schulteju

Nacionalni predpis lahko določi časovno omejitev za kopičenje pravic do plačanega letnega dopusta, ki ni bil izrabljen, pridobljenih med obdobjem nezmožnosti za delo

Vendar mora ta omejitev bistveno presežati čas trajanja referenčnega obdobja, za katerega je določena

W. Schulte je bil od leta 1964 zaposlen pri nemškem podjetju KHS AG in njegova pogodba o zaposlitvi je spadala na področje uporabe kolektivne pogodbe, v skladu s katero znaša pravica do plačanega letnega dopusta 30 dni na leto. Ta kolektivna pogodba dopušča plačilo nadomestila za neizrabljen plačani letni dopust le ob prenehanju delovnega razmerja in določa, da pravica do plačanega letnega dopusta, ki zaradi bolezni ni bil izrabljen, ugasne po poteku obdobja prenosa, ki traja petnajst mesecev po referenčnem obdobju (koledarsko leto).

W. Schulte je leta 2002 doživel infarkt, zaradi katerega je postal težki invalid in je bilo ugotovljeno, da je nezmožen za delo. W. Schulte je do avgusta 2008, ko je njegovo delovno razmerje s podjetjem KHS prenehalo, prejemal nadomestilo zaradi pridobitne nezmožnosti.

W. Schulte je leta 2009 pri nemškem sodišču vložil tožbo za plačilo nadomestila za neizrabljen plačani letni dopust za leta 2006, 2007 in 2008. Ker je bil odsoten z dela zaradi bolezni celotna referenčna obdobja, ni imel možnosti izvršiti pravice do plačanega letnega dopusta.

Landesarbeitsgericht Hamm (deželno sodišče za delovne spore v Hammu, Nemčija), pri katerem je bila vložena pritožba v zvezi s tem sporom, je navedlo, da je v skladu z nemškimi predpisi in kolektivno pogodbo pravica do letnega dopusta za leto 2006 ugasnila, ker je obdobje prenosa poteklo. V teh okoliščinah se sodišče sprašuje, ali je nacionalni predpis ali nacionalna praksa, na podlagi katere je v primeru nezmožnosti za delo prenos pravic do plačanega letnega dopusta časovno omejen, v skladu z direktivo o organizaciji delovnega časa¹.

Sodišče je v današnji sodbi spomnilo na sodno prakso², v skladu s katero je treba pravico do plačanega letnega dopusta vsakega delavca šteti za posebej pomembno načelo socialnega prava Unije, od katerega odstopanja niso mogoča in ki ga lahko nacionalni organi izvajajo samo v mejah, izrecno navedenih v pravu Unije. Vendar je Sodišče poudarilo, da je že presodilo³, da pravo Unije ne nasprotuje nacionalni ureditvi, ki določa izgubo pravice do plačanega letnega dopusta ob koncu referenčnega obdobja ali obdobja za prenos, pod pogojem, da je imel delavec dejansko možnost izvršiti pravico do dopusta.

Sodišče je v nadaljevanju navedlo, da bi bil v posebnih okoliščinah, kot so te v obravnavani zadevi, delavec, ki bi bil več zaporednih referenčnih obdobjih nezmožen za delo, upravičen do neomejenega kopičenja vseh pravic do plačanega letnega dopusta, pridobljenih med obdobjem odsotnosti z dela.

Pravica do takega neomejenega kopičenja pravic do plačanega letnega dopusta, pridobljenih med obdobjem nezmožnosti za delo, pa ne bi več ustrezala samemu namenu pravice do plačanega

¹ Direktiva 2003/88/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. novembra 2003 o določenih vidikih organizacije delovnega časa (UL L 299, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 5, zvezek 4, str. 381).

² Sodba Sodišča z dne 26. junija 2001, BECTU (C-173/99). Glej tudi CP 21/01.

³ Sodba Sodišča z dne 20. januarja 2009 v zadevi Schultz-Hoff in drugi. (C-350/06). Glej tudi CP 04/09.

letnega dopusta. Ta namen je dvojen, in sicer omogočiti delavcu, da se spočije od svojega dela in da ima na voljo obdobje za sprostitev in razvedrilo.

Čeprav se pozitivni učinek plačanega letnega dopusta na varnost in zdravje delavca v celoti pokaže, če je izrabljen v letu, ki je za to določeno, torej v tekočem letu, to obdobje počitka ne izgubi pomena, če se izrabi v poznejšem obdobju. Vendar če prenos preseže neko časovno mejo, letni dopust nima več pozitivnega učinka za delavca kot čas za počitek, ampak ohrani le vidik obdobja za sprostitev in razvedrilo.

Glede na sam namen pravice do plačanega letnega dopusta tako delavec, ki je več zaporednih let nezmožen za delo, ne more imeti pravice do neomejenega kopičenja pravic do plačanega letnega dopusta, pridobljenih med tem obdobjem.

V tem kontekstu je Sodišče presodilo, da je treba pri vsakem obdobju prenosa upoštevati specifične okoliščine, v katerih je delavec, ki je več zaporednih referenčnih obdobj nezmožen za delo, da bi bila z njim spoštovana pravica do plačanega letnega dopusta, katere cilj je varstvo delavca. Tako mora to obdobje zlasti zagotavljati delavcu možnost, da ima po potrebi obdobja počitka, ki jih je mogoče razporediti in načrtovati ter ki so na voljo v daljšem časovnem obdobju. Poleg tega mora vsako obdobje prenosa bistveno presegati čas trajanja referenčnega obdobja, za katerega je določeno.

To obdobje mora tudi varovati delodajalca pred tveganjem prevelikega kopičenja obdobj odsotnosti delavca in težavami, ki bi jih te odsotnosti lahko pomenile za organizacijo dela.

Zato je Sodišče presodilo, da je obdobje prenosa, ki je v obravnavani zadevi določeno na petnajst mesecev, mogoče razumno šteti za tako obdobje prenosa, saj ni v nasprotju z namenom pravice do plačanega letnega dopusta, ker je na podlagi tega obdobja zagotovljeno, da ohrani pozitivni učinek za delavca kot čas počitka.

Zato je Sodišče odgovorilo, da **v primeru delavca, ki je več zaporednih referenčnih obdobj nezmožen za delo, pravo Unije ne nasprotuje nacionalnim določbam ali praksi, kot so kolektivne pogodbe, s katerimi je kopičenje pravic delavca do plačanega letnega dopusta omejeno s petnajstmesečnim obdobjem prenosa, po poteku katerega pravica do takega dopusta ugasne.**

OBVESTILO: Predlog za sprejetje predhodne odločbe sodiščem držav članic omogoča, da v okviru sporov, ki jih obravnavajo, vprašajo Sodišče o razlagi prava Unije ali mu predlagajo, naj odloči o veljavnosti akta Unije. Sodišče ne odloči o nacionalnem sporu. Zadevo reši nacionalno sodišče v skladu z odločbo Sodišča. Ta odločba je enako zavezujoča za druga nacionalna sodišča, ki obravnavajo podoben problem.

Neuradni dokument za medije, ki ne zavezuje Sodišča.

[Celotno besedilo](#) sodbe je objavljeno na spletni strani CURIA na dan razglasitve.

Kontaktna oseba: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793